

SISÄLLYS

ESIPUHE	5
1 JOHDANTO	7
1.1 Määritelmät.....	10
1.2 Miksi tuotteita pitää varastoida?	12
1.3 Varastotyypit.....	13
1.4 Vaihto-omaisuus tilinpäätöksessä.....	15
2 TOIMITUSKETJUN HALLINTA	19
2.1 Toimitusketju muodostuu useasta toimijasta.....	21
2.2 Yrityksen strategia ohjaa sen toimintaa toimitusketjussa.....	21
2.3 Yrityksen eri toimintoihin liittyy varastointia	24
2.4 Prosessien hallinta	24
2.5 Informaation hallinta	26
3 TUOTTEEN ELINKAARI	27
3.1 Tuotteen elinkaaren vaiheet	27
3.2 Bostonin matriisi.....	30
4 VARASTOJEN ALIARVOSTUKSET	33
4.1 Toimenpiteet varastojen aliarvostuskirjausten pienentämiseksi	33
4.2 Aliarvostettavien tuotteiden käsittely	35
5 ABC-LUOKITTELU	37
5.1 Perinteinen ABC-luokittelu.....	37
5.2 Elinkaaripohjainen ABC-luokittelu.....	38
5.2.1 NEW-tuotteet (Uudet tuotteet)	43
5.2.2 SPE-tuotteet (Special-tuotteet).....	44
5.2.3 ORD-tuotteet (Tilattavat tuotteet).....	44
5.2.4 EOS-tuotteet (End of sales -tuotteet).....	45
5.2.5 A+, B+ ja C+ (Nopean kasvun tuotteet).....	46
5.2.6 A=, B= ja C= (Tasaisen menekin tuotteet).....	48
5.2.7 A-, B- ja C- (Laskevan trendin tuotteet)	49
5.3 Elinkaaripohjaisen ABC-mallin kytkeä Bostonin matriisiin	50
6 VARASTON JA OSTOJEN OHJAUS	51
6.1 Optimaalisen tilauserän menetelmä (EOQ-menetelmä)	52
6.2 Kaksilaatikkomenetelmä	54
6.3 Varaston Min-Max-menetelmä.....	55
6.3.1 Varastotasojen määrittäminen "nopean kasvun" tuotteille.....	59
6.3.2 Varastotasojen määrittäminen "tasaisen menekin" tuotteille.....	60
6.3.3 Varastotasojen määrittäminen "laskevan trendin" tuotteille	61
7 MYYNTIENNUSTEET	63
7.1 Toive, tavoite vai ennuste?.....	63
7.2 Myyntiennusteiden laadinta.....	64
7.3 Myyntiennusteiden hyödyntäminen tietojärjestelmässä	66

8 PROSESSIT	69
8.1 Fyysinen prosessi vs. informaation käsittelyprosessi	69
8.2 Informaation käsittelyprosessin automatisointi	71
8.3 Organisaatioiden välinen tiedonsiirtoprosessi	73
8.4 Prosessien kuvaus ja prosessien hallinta	76
9 MITTARIT	79
9.1 Mittareiden käyttö ja mittaamisen toteutus	79
9.2 Vaihto-omaisuuteen liittyvät mittarit	82
9.2.1 Varaston arvo.....	82
9.2.2 Varaston kiertonopeus.....	83
9.2.3 Menetetty myynti.....	84
10 YHTEENVETO	85